

Seznámení právnických a fyzických osob s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a způsobem jejich provedení ve SO ORP Kostelec nad Orlicí

Mimořádná událost - škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.
Krizová situace - mimořádná událost, při níž je vyhlášen stav nebezpečí nebo nouzový stav nebo stav ohrožení státu.

Analýza vzniku mimořádných událostí ve správním obvodu ORP Kostelec nad Orlicí vychází ze souhrnné analýzy vzniku mimořádných událostí metodou expertního odhadu, provedenou HZS Královéhradeckého kraje. Podle ní byla pro havarijní plánování vytipována rizika, která by mohla iniciovat vznik mimořádné události a svým rozsahem a dopadem by vyžadovaly **vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu**, nebo svou specifikou jsou závažné pro správní území Královéhradeckého kraje.

Přehled všech typových krizových situací a jejich možný dopad dle predikce HZS Královéhradeckého kraje pro správní obvod ORP Kostelec nad Orlicí:

P.č.	Typ možné krizové situace (druh ohrožení)	možný dopad na správní území ORP
1.	Řešení dlouhodobé inverzní situace	nízké riziko pro celé území ORP
2.	Řešení povodně velkého rozsahu	zvýšené riziko pro část území ORP s vodními toky
3.	Řešení živelní pohromy velkého rozsahu např. rozsáhlé lesní požáry, sněhové kalamity, vichřice, sesuvy půdy, zemětřesení apod.	nízké riziko pro správní území ORP
4.	Řešení epidemií - hromadné nákazy osob	nízké riziko pro celé území ORP
5.	Řešení epifytií - hromadné nákazy polních kultur	nízké riziko pro celé území ORP
6.	Řešení epizootií - hromadné nákazy zvířat	nízké riziko pro celé území ORP
7.	Řešení radiační havárie	riziko pro celé území ČR
8.	Řešení havárie velkého rozsahu způsobená vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky	nízké riziko pro celé území ORP
9.	Plán k řešení jiných technických a technologických havárií velkého rozsahu: požáry, exploze, destrukce nadzemních a podzemních staveb	nízké riziko pro celé území ORP
10.	Plán k narušení hrází významných vodohospodářských děl se vznikem zvláštní povodně	zvýšené riziko pro část území ORP tok Divoké Orlice a Tiché Orlice
11.	Plán k řešení znečištění vody, ovzduší a přírodního prostředí haváriemi velkého rozsahu	nízké riziko pro celé území ORP
12.	Plán k narušení finančního a devizového hospodářství státu velkého rozsahu	nízké riziko pro celé území ČR
13.	Plán k řešení narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu	riziko pro celé území ČR
14.	Plán k řešení narušení dodávek elektrické energie, plynu nebo tepelné energie velkého rozsahu	narušení dodávek tepelné energie - zvýšené riziko
15.	Plán narušení dodávek potravin velkého rozsahu	nízké riziko pro celé území ČR
16.	Plán k řešení narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu	riziko pro část správního území ORP
17.	Plán k řešení narušení dodávek léčiv a zdravotnického materiálu velkého rozsahu	žádné riziko pro území ORP
18.	Plán k řešení narušení funkčnosti dopravní soustavy velkého rozsahu	žádné riziko pro území ORP
19.	Plán k řešení narušení funkčnosti v oblasti telekomunikací a informačních vazeb	nízké riziko pro území ORP
20.	velkého rozsahu	
21.	Plán k řešení migrační vlny velkého rozsahu	žádné riziko pro území ORP
22.	Plán k řešení hromadného postižení osob mimo epidemií	žádné riziko pro území ORP
23.	Narušení zákonitosti velkého rozsahu	žádné riziko pro území ORP
24.	Narušení funkčnosti poštovních služeb velkého rozsahu	riziko pro část správního území ORP

Zákon č.240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), v platném znění stanoví práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením a při jejich řešení, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků.

Město Kostelec nad Orlicí je dle vyhlášky MV č. 388/2002 Sb., **obcí s rozšířenou působností**. Působnosti stanovené obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, obecnímu úřadu nebo starostovi podle krizového zákona jsou **výkonem státní správy v přenesené působnosti**. (Zákon č. 240/2000 Sb., § 39 a). V této souvislosti je krizový zákon zvláštním zákonem, **působnost se proto týká řešení krizových situací v celém správním obvodu obce s rozšířenou působností**.

Základním dokumentem, který obsahuje souhrn opatření a postupů k řešení krizových situací je krizový plán. **Zpracování krizového plánu** Královéhradeckého kraje podle § 15 odst. 2 písm. b) zákona 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) **zabezpečuje Hasičský záchranný sbor** Královéhradeckého kraje. Krizový plán schvaluje hejtmán kraje. Obsahuje souhrn plánovacích, metodických a informačních dokumentů, používaných při rozhodovací, řídicí a koordinační činnosti v krizové situaci.

Hasičský záchranný sbor Královéhradeckého kraje č. j. HSHK-825/25-NŘO-2002, v souladu s ustanovením § 15 odst. 4 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., (krizový zákon), dne 15. 1. 2003 oznámil městu Kostelec nad Orlicí, že s účinností od 1. ledna 2003 bylo určeno obcí, které je stanovena povinnost rozpracovat vybrané úkoly krizového plánu kraje.

Vybrané úkoly krizového plánu Královéhradeckého kraje na podmínky správního obvodu ORP Kostelec nad Orlicí byly rozpracovány a schváleny bezpečnostní radou ORP Kostelec nad Orlicí dne 30. 6. 2005. Zpracovaný dokument byl k posouzení předložen na Krajský úřad Královéhradeckého kraje a následně schválen.

Dokument Rozpracování vybraných úkolů krizového plánu Královéhradeckého kraje obcí s rozšířenou působností Kostelec nad Orlicí obsahuje souhrn opatření a postupů k řešení krizových situací ve správním obvodu ORP, tedy souhrn plánovacích, metodických a informačních dokumentů, používaných při rozhodovací, řídicí a koordinační činnosti při krizové situaci.

Zpracovaný dokument má tyto části:

Úvodní část

A Základní část

- A 1 Vymezení působnosti, odpovědnosti a úkolů
- A 2 Charakteristika orgánu krizového řízení
- A 3 Výčet možných krizových rizik
- A 4 Podklady a zásady činnosti krizového štábu

B Přílohová část

- B 1 Přehled sil a prostředků k řešení krizových situací
- B 2 Katalog krizových opatření – není pro určené obce vydán
- B 3 Typové plány
- B 4 Operační plány k řešení krizových situací
- B 5 Plán nezbytných dodávek – u obcí se nezpracovává
- B 6 Plán akceschopnosti krizového štábu
- B 7 Plán spojení
- B 8 Plán materiálně technického zabezpečení krizového štábu
- B 9 Plán zdravotnického zabezpečení krizového štábu
- B10 Topografické mapy s vyznačenými riziky

Stručný popis některých kapitol dokumentu „Rozpracování vybraných úkolů krizového plánu Královéhradeckého kraje obcí s rozšířenou působností Kostelec nad Orlicí“

A Základní část

- A 1 Vymezení působnosti, odpovědnosti a úkolů - uvádí základní údaje o zpracovateli, jeho územní působnosti (ORP Kostelec n. O.).
- A 2 Charakteristika orgánu krizového řízení ve správním obvodu ORP Kostelec nad Orlicí - obsahuje: organizační strukturu MěÚ s popisem řízení, působnost jednotlivých organizačních celků za krizových stavů, schéma organizace krizového řízení u ORP s definováním orgánů krizového řízení.
- A 3 Výčet možných krizových rizik - na základě provedené analýzy uvádí konkrétní výčet rizik pro správní obvod ORP. Jedná se celkem o 8 druhů rizik, které by mohly přerůst do krizové situace.
- A 4 Podklady a zásady činnosti krizového štábu - obsahuje přehled zákonů a právních norem, statut a jednací řád krizového štábu, potřebné formuláře a dokumentaci pro realizaci krizových opatření, metodiky pro činnost krizového štábu a ochrany obyvatelstva, vzory formulářů pro rozhodovací a řídicí proces, dokumentaci pro zabezpečení hospodářských opatření pro krizové stavy a další.

B Přílohová část

- B 1 Přehled sil a prostředků k řešení krizových situací - specifikuje prostředky, kterými disponuje integrovaný záchranný systém (tj. hasičský záchranný sbor, policie ČR, zdravotnická záchranná služba, Armáda ČR a další složky), dále uvádí přehled vlastních prostředků města a obcí v rámci správního obvodu ORP.
- B 3 Typové plány - obsahují základní, obecné postupy k řešení jednotlivých krizových situací. Typové plány zpracovala ministerstva a další ústřední správní orgány. Jsou výchozím podkladem pro zpracování konkrétních operačních plánů.
- B 4 Operační plány k řešení krizových situací - obsahují souhrn opatření a postupů k překonání jednotlivých krizových situací, včetně opatření pro ochranu obyvatelstva a zabezpečení jeho nouzového přežití.

Seznam operačních plánů:

Výpis z Havarijního plánu Královéhradeckého kraje - obsahuje obecné postupy k řešení mimořádných událostí, při kterých je vyhlášen III. stupeň poplachu podle poplachového plánu IZS Královéhradeckého kraje (kdy je ohroženo více jak 100 a nejméně 1000 osob) a zvláštní stupeň poplachu (kdy je ohroženo více jak 1000 osob, celé obce nebo plochy území nad 1 km²).

Povodňový plán ORP - je základním dokumentem pro řízení povodňové ochrany ve správním obvodu ORP.

Povodňový plán města - je samostatným dokumentem pro řízení povodňové ochrany města.

Plán k řešení povodně velkého rozsahu - týká se povodní, jejichž rozsah přesahuje úroveň stoleté vody. K ohroženým patří zejména obce ležící na toku Tiché a Divoké Orlice. Z hlediska krizového plánu se tento druh povodně řeší obdobným způsobem jako "běžná" povodeň, záchranné a likvidační práce jsou však většího rozsahu. Větší důraz je položen na varování a informování obyvatel, zabezpečení evakuace ohrožených obyvatel, koordinované využití všech disponibilních sil a prostředků pro nouzové přežití.

Operační plán k řešení sněhové kalamity - týká tzv. kritických úseků silnic v oblasti Orlických hor. Zodpovědnost za zprovoznění silničních komunikací nese Správa a údržba silnic Královéhradeckého kraje. Krizová situace nastává v důsledku dlouhodobého sněžení, obvykle spolu s působením silného nárazového větru (možnost tvorby závějí), nebo při dlouhodobých silných mrazech (vznik námraz, náledí, ledovek a ledových zátarasů na tocích). Jak sněhová kalamita, tak extrémní mráz (dále jen „sněhová kalamita“) jsou specificky definovány:

Sněhová kalamita představuje z klimatického hlediska stav, kdy úhrn sněhových srážek má extrémně rostoucí průběh. Hodnoty kolem 100 mm přepočtených srážek za den již zpravidla vedou k povodňovým událostem, opakují-li se po více dnů za sebou, jde o mimořádné události.

Extrémní mraz je míra venkovní teploty vzduchu udržující se na hodnotě pod -10°C . Odvozuje se od tzv. arktických dnů, kdy teplota klesne více než na hodnotu -10 stupňů Celsia po celý den.

Operační plán k řešení narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu. Krizová situace by se týkala celého území ČR z důvodu rychlého poklesu zásob ropy a ropných produktů. K řešení může vláda ČR vyhlásit "stav ropné nouze" a spotřebu regulovat vyhlášením regulačních opatření. Plán obsahuje výčet dílčích úkolů spojených s přípravou a vlastním provedením regulačních opatření a odpovědnost za jejich splnění. Obsahuje rovněž seznam čerpacích stanic zařazených ve správním území ORP Kostelec nad Orlicí do systému přednostního zásobování pohonných hmot po vyhlášení stavu ropné nouze.

Operační plán k řešení narušení dodávek tepelné energie velkého rozsahu

Jedná se o situaci, kdy v důsledku přírodní pohromy, antropogenní havárie v teplárenství, terorismu, embarga dodávek základních surovin a energetických zdrojů, nepříznivých nebo se zhoršujících klimatických teplotních podmínek apod., je **vyhlášen některý z krizových stavů v teplárenství**. Předpokládaná doba trvání likvidace vzniklého stavu přesahuje **několik dnů až týdnů** a rozsah narušení teplárenských soustav neumožňuje dodávky tepelné energie ani odběratelům, jejichž zásobování musí být zachováno (prioritní odběratelé - vyhl. 225/2001 Sb. § 1, odst. 2.).

Operační plán k řešení narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu. Jedná se o v praxi méně pravděpodobnou krizovou situaci. Obsahuje opatření pro nouzové zásobování pitnou vodou. Odpovědnost za zásobování pitnou vodou nesou provozovatelé vodovodů (AQUA servis, a.s. Rychnov nad Kněžnou, Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí).

Operační plán k řešení narušení funkčnosti v oblasti poštovních služeb. Řešení této krizové situace je v gesci České pošty, která vypracovala pro řešení tohoto stavu plán krizové připravenosti.

Operační plán k řešení narušení dodávek potravin velkého rozsahu. Pravděpodobnost vzniku této krizové situace je velice nízká. K řešení této situace může hejtmán kraje a starosta ORP vyhlásit tzv. regulační opatření. Plán mimo jiné obsahuje skupiny obyvatelstva pro prioritní zásobování potravinami. (Nemocnice, dětská, školská a zdravotnická zařízení, sociální a pečovatelské služby, ozbrojené bezpečnostní složky, složky IZS a další subjekty).

Operační plán k řešení radiační havárie.

Plán mimo jiné obsahuje jaká **neodkladná ochranná a následná opatření** v zónách havarijního plánování jsou plánována v případě radiační havárie vzniklé v ČR. Jedná se zejména o ukrytí, jódovou profylaxi a evakuaci obyvatel.

Královéhradecký kraj se nachází mimo zóny havarijního plánování. Zde se předpokládá jako **jediné neodkladné opatření** ukrytí obyvatelstva.

Důležité pak budou **následná ochranná opatření** - regulace potravin, vody a krmiv.

Podmínkou pro vznik krizové situace v kraji je jaderný spád po havárii jaderného zařízení, pokud dosáhne šestého a sedmého stupně mezinárodní stupnice hodnocení a posuzování radiačních událostí (INES).

V souladu s příslušným ustanovením nařízení vlády č. 11/1999 Sb., se plánují a připravují neodkladná ochranná opatření pro ta jaderná zařízení, kde je stanovena zóna havarijního plánování, tzn. pro události na těchto zařízeních, jejichž pravděpodobnost vzniku je větší nebo rovna 10^{-7} /rok a jejichž důsledky vyžadují provedení neodkladných opatření na ochranu obyvatelstva.

Na území České republiky se toto týká pouze jaderných elektráren **Temelín a Dukovany**.

Plán činnosti orgánů města Kostelec nad Orlicí k řešení mimořádných událostí.

Plán činnosti orgánů Města Kotelce nad Orlicí, obce s rozšířenou působností, je základním dokumentem pro zabezpečení úkolů na ochranu životů, zdraví, majetku nebo životního prostředí při vzniku a řešení mimořádných událostí, kdy není vyhlášen krizový stav.

Obsahuje obecné postupy k řešení mimořádných událostí, při kterých je vyhlášen III. stupeň nebo zvláštní stupeň poplachu podle poplachového plánu IZS Královéhradeckého kraje.

Jedná se o tyto zpracované postupy k řešení mimořádných událostí:

- C 1. Plán vyzoomění
- C 2. Traumatologický plán
- C 3. Plán varování obyvatelstva
- C 6. Plán evakuace obyvatelstva
- C 7. Plán nouzového přežití obyvatelstva
- C 8. Plán monitorování
- C 9. Pohotovostní plán veterinárních opatření
- C 10. Plán veřejného pořádku a bezpečnosti
- C 11. Plán ochrany kulturních památek
- C 12. Plán hygienických a protiepidemických opatření
- C 13. Plán komunikace s veřejností a hromadnými prostředky
- C 14. Plán odstranění odpadů

Závěrem:

Všem právnickým a fyzickým osobám správního obvodu ORP doporučujeme, aby se na webových stránkách města Kotelce nad Orlicí rovněž podrobně seznámili i s dalšími návody, jak si počínat v případě mimořádných událostí.